

Seat No. : 426

ML-106
March-2019
LL.B., Sem.-II
CC-108 :Law
(Constitutional Law, Paper-I)

[Max. Marks : 100]

Time : 2:30 Hours]

Instruction : Cite case laws in support of your answer.

1. Explain the concept and importance of preamble. "Does it provide an aid to interpret the Constitution? Is the preamble a part of the Constitution of India?" – Examine these questions. 25

OR

- (a) Discuss the salient features of the Constitution of India. 15
(b) Which are the various amendments taken place in the Preamble? Discuss in detail 42nd Constitutional Amendment in reference to the Preamble. 10

2. (a) Explain : "No person shall be prosecuted and punished for the same offence more than once." And discuss the Fundamental right for protection against ex-post facto laws. 15
(b) Give an explanatory note on Freedom of Speech and Expression guaranteed under article 19 of the Constitution of India. 10

OR

- The Indian Constitution guarantees to all persons equality before the law. – Discuss the statement with special reference to the Doctrine of Classification. 25

3. Explain the conceptual development of Article 21 with decided cases of Supreme Court of India. 25

OR

- (a) Discuss the Right to Freedom of religion and Secularism as enumerated in Constitution of India. 15
(b) Explain the fundamental right of protection against arrest and detention as given under Art. 22 of Constitution of India. 10

4. (a) Write Short Note on any **three** :

15

- (1) Interrelationship of Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy.
- (2) Uniform Civil Code
- (3) Fundamental Duties
- (4) Difference between Art. 32 and Art. 226
- (5) Principle of Judicial Review.

(b) Write short-note on the following :

10

- (1) Writ of Mandamus.
  - (2) Law as defined under article 13.
-

www.geniusguruji.in

ML-106

March-2019

LL.B., Sem.-II

CC-108 :Law

(Constitutional Law, Paper-I)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : જરૂર જણાય ત્યાં નિર્ણીત ચૂકાદાઓ ટાંકો.

1. આમુખનો ખ્યાલ અને મહત્વ સમજાવો. “શું તે બંધારણનાં અર્થઘટનમાં સહાયરૂપ થાય છે ? શું આમુખ બંધારણનો જ ભાગ છે ?” – પ્રશ્નોની છણાવટ કરો. 25
- અથવા
- (a) ભારતીય બંધારણની વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. 15
- (b) બંધારણનાં આમુખના સંદર્ભમાં કયા વિવિધ સુધારાઓ થયેલા છે ? આમુખના સંદર્ભમાં 8રમાં બંધારણીય સુધારાની ચર્ચા કરો. 10
2. (a) “કોઈ વ્યક્તિ પર એક જ ગુના માટે એકથી વધુ વખત કામ ચલાવીને તેને શિક્ષા કરી શકાય નહિ.” વિધાન સમજાવો તથા પ્રશ્નાદર્શિ કાયદાઓ સામેના રક્ષણનાં મૂળભૂત અધિકારની ચર્ચા કરો. 15
- (b) ભારતીય બંધારણનાં આર્ટિ. 19માં બાંહેધરી અપાયેલ વાણી અને અભિવ્યક્તિનાં સ્વાતંત્ર્ય વિશે વિસ્તારિત નોંધ લખો. 10
- અથવા
- “ભારતનું બંધારણ દરેક વ્યક્તિને કાયદા સમક્ષ સમાનતાની બાંહેધરી આપે છે.” – આ વિધાનની ચર્ચા વર્ગીકરણના સિદ્ધાંતનાં ખાસ સંદર્ભમાં કરો. 25
3. આર્ટિકલ 21 નાં ખ્યાલનો વિકાસ ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતનાં વિવિધ ચૂકાદાઓ સાથે સમજાવો. 25
- અથવા
- (a) ભારતીય બંધારણમાં સમજાવેલ ધાર્મિક સ્વાતંત્ર્યનાં અધિકારો અને બિનસાંપ્રદાયિકતા વિશે ચર્ચા કરો. 15
- (b) ભારતીય બંધારણનાં આર્ટિ. 22 માં અપાયેલ ધરપકડ અને અટકાયત સામે રક્ષણનાં અધિકારની સમજૂતી આપો. 10

(a) ગમે તે ત્રણ ઉપર ટૂંકનોંધ લખો :

- (1) મૂળભૂત અધિકારો તથા રાજનીતિના માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતોનો પારસ્પરિક સંબંધ.
- (2) એક સમાન દિવાની કાયદો
- (3) મૂળભૂત ફરજો
- (4) આર્ટિકલ 32 અને આર્ટિકલ 226 વચ્ચેનો તફાવત
- (5) ન્યાયિક પુનરાવલોકનનો સિદ્ધાંત

(b) નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો :

- (1) પરમાદેશનું આજ્ઞાપત્ર
- (2) આર્ટિકલ 13 અંતર્ગત વ્યાખ્યાયિત “કાયદો”.

15

10